

Előfizetési árak:

Egész évre forint 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy hóra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivétellel.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség
és
Kiadóhivatal
Főplacz, a városházánál szemben.

Hirdetések a legmértékesebb árszámítás mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Sötét bűnök.

Debreczen, október 19.

(K.—cz.) Szent László városában: Nagyváradon most nevezetes bűnpört tárgyalnak: a László malom bukását, mely a bekövetkezett krach első pillanatában óriási megdöbbenést szült.

Ezen nem is lehet csodálkozni, mert a malom bukását az idézte elő, hogy azok, kiknek becsületében megbíztak a részvényesek, nem kevesebbel, mint harmadfélszázezer forinttal károsították meg az egyidőben nagy üzemmél baladó vállalatot.

A vezérigazgató föbelőtte magát és így megmenekedett a földi igazságszolgáltatástól, nem úgy azonban a többi fiúponok, kiket tegnapelőtt állítottak a törvény elő.

Valóságos banda volt az, melynek lelkiismeretlen tagjai a szó teljes értelmében kifosztották a részvénytársaság pénztárát, a lehető legarczátlanabban vezetve félre az igazgatóság ama tagjait, kik részint felületesen, részint bizva a vezérigazgató és főkönyvelő becsületében kevés körültekintéssel végezték a könyvek átvizsgálását és ellenőrzését?

A törvény, mely igazságos, mindenestre sujtani fogja a valódi bűnösöket és a megsértett rend ki lesz engesztelve, az azután már más kérdés, hogy a részvénytársaság képes lesz-e behajtani az elítélteken az elikkasztott összeget.

Mi tulajdonképpen nem is erről akarunk most szólni, mert el bez semmi közünk, csupán csak azt akarjuk bevitatni, hogy a lelkiismeretlen emberek verejtékes munkájával szerzett kincsekben és a tisztesség álarca alatt a legaffiniróztabb csalásokat követik el naponkint.

Mézes-mázos beszédekkel megnyerik a könnyenhiwő emberek bizalmát, mint ügyes flatteurök behizelgik magukat a becsületesek kegyeibe és mikor azután megerősítették pozíciójukat, visszaélnék a bizalommal s lopnak, csalnak, sikkasztanak közönséges gonosztevők módjára.

Nevezetes emberismerő mondta azon szavakat, hogy sok ember csak azért becsületes, mert sorsuk nem állította őket oly helyre, hol becsütelenné válhattak volna. Ez azt jelenti, hogy az alkalom szüli a tolvajt. A sok pénz láttára sok emberben meggyöngül a becsületérzés és egy ünfeledt pillanatban hozzáfog azon örületes játékhoz, melyben csak veszteni lehet, nyerni pedig soha. E szenvedély tűzében porrá ég a becsület, hull a lélekről a tisztesség zománca és közönséges gonosztevővé válik a pénzsóvár ember.

És, hogy mi okozza ezen örületes meggazdagodási vágyat, nem nehéz kitalálni.

A kellenél túlterjeszkedése az igényeknek, melyeket kevés pénzzel, kis vagyonnal nem lehet kielégíteni. Szegények lenni nem karnak az emberek, de igényeik, mint kuszó növények nőnek lelkükhöz és miként a hínártól legjobbat úszót is lerántja a mélységbe, ugy sülyeszi ez napról napra lejjebb az igényeit tékezni nem tudó boldogtalnokokat.

Hányan és hányan vannak, kik nem okulnak a végzetes példákra, milyeneket özönével találhatunk feljegyezve a hírlapok hasábjain. Es bár jól tudják, hogy a lelkiismeretlen pénzmanipuláció előbb utóbbi nap fényre jön, mégis rálépnek arra az ösvényre, melynek végén ott tátong a becsület megásott sirja.

Es ugy látszik, hogy amint a lejtőre lépnek, ugyanazon pillanatban számolnak életükkel. Szivük felett hordják a revolvért azon erős elbatározással, hogy gaztettük kitudásakor golyót röpitenek raffinált agyukba, botorul ugy gondolkozván, hogy ily módon eleget tesznek a becsületnek és jóvá teszik az okozott károkat.

Ez az ugynevdzett moral insanity, mely a becsületet nem a becsületért szereti, hanem csak takaróul használja, hogy annál gazabban üzhesse piszkos üzelmait.

A nagyváradai László malom hősei is a legszemenszedett csalásokkal és hamisításokkal takargatták bűneiket abban a hiszemben, hogy gazságuk nem fog napfényre kerülni. Vagy ha sejtették is azt, hogy addig jár a korsó a kutra, míg eltörik, megnyugtatták magukat a hitvány emberek azon vigasztalásával, hogy a lopott pénz elfecsérelése után hadd jöjjön aminek jönni kell.

Aki nem érzi bensőleg a becsület szükségességét, az nem fog siránkozni annak a világ előtt való elvesztésén sem. Az ilyen embernek a kredója pusztán ebből áll: lopni csalni, sikkasztani, azután azt tartja, hogy: Après nous le déluge, — jöhet utánunk a vízözön . . .

Jól tudjuk, hogy a nagyváradai bűnösök elítélésével nem szünik meg az a baj, mely társadalmunk minden rétegéből ijesztő mérvben szedi áldozatait, de mindenestre egy pillanatra meg fogja gonosz munkájukban állítani azokat, kik becsütelennél szerzett vagyont és a tulfeszített igények bármi utonmódon vala kielégítését a becsület elé helyezik. Okulnak talán e szomorú példákban és az annyi lelki küzdelem után odahagyott becsület utra vissza

térnek, addig mig nem késő, akik pedig még csak ingadoznak, mint Herkules a válasuton, a jó és rossz között, írják be szivükbe azt az igazságot, hogy az egyszer elvesztett becsület, a maga fönséges tisztaságában nem kerül meg sobasem . . .

— A zágrábi zászlósértés. A zágrábi állapotok meglepték a királyt is, aki nyíltan kifejezte, hogy más állapotokat hitt Horvátországban. Itt mélyreható bajok vannak mondá ő felsége — nem hi tem, hogy oly hosszú idő után még ily hideg legyen a viszony a magyarok és a horvátok között, a kiknek ellenszenvé sajnálatosan nagy még ma is, a magyarok iránt. Ugy látszik Kuen Hédervárynak a paczifikáció nem sikerült. Most derült ki, hogy a zászlósértés után ő felsége a király maga korrigálta ki a bához intézett kéziratát, az ismert korholó kifejezéssel. A zágrábi egyetem tanári kara egyhangulag kimondotta, hogy a magyar zászlók kitűzése kétségteienül jogosult. Ez a határozat azonban csak utólag szivárgott ki a nyilvánosságra, Zágrábban különben eddig hatvan diák jelentkezett a rendőrségnél, harminczat azonnal letartóztattak mig a vizsgálatot szigorral tovább folytgtják. A horvát miniszter Josipovics Imre többek jelenlétében nyilatkozott a zágrábi tüntetésekről és kijelentette, hogy az egész tüntetés nem volt egyéb, mint a diákok részszul alkalmazott csinyje, melyért a szigorú megtenyítést éppen nem kerülik el. Kijelentette továbbá azt is, hogy jövőre a tanárok is szigorubb felügyelet alá kerülnek mert mint a körülmények igazolják, ugy tesszik, hogy ok is hibások. Azt azonban kijelentette a miniszter, hogy a zágrábi tüntetéseknek, mert épen diákesények voltak, politikai következményei nem lesznek. A tudapesti tudomány egyetem ifjusága ilj Komlóssy Arthur elnöklété alatt tegnap népes gyűlésen tárgyalta a zágrábi eseményeket és tiltakozott a magyar zászló megsértése ellen. Petrasovich indítványozta, hogy fejezzék ki a törtétek felett mehotránkozásunkat és a zászlóégetést nyilvánítsák gyalázatos gaztettnek és csatlakozásra bírják fel a vidéki főiskolákat is. Egyik hallgató ellenezte ezt, mert — ugymond — az egyetemi tüntetéseket mindég a hallgatók alakja csinálja, például a tavalyi tüntetés. Mások provokálni akarják a zágrábi egyetemi hallgatókat. Nagy zajongás után elvetették a uróbbi indítványokat és elfogadták Petrasovich indítványát. Mintegy husz egyetemi hallgató aláírások gyűjtésével forszirozta, hogy az egyetemi hallgatók tömegesen utazzanak Zágrába és ott a horvátokat provokálják.

— Belföldi hírek. (A brassói mandátum.) A brassói szabadelvűpárt a magyar és szász választók megállapodása alapján Schnell ügyvédet egyhangulag képviselőjelöltnek kiáltotta. A választás 22-én valószínűleg egyhangu lesz. — (Az állategészségügyi intézmények fejlesztése.) Festetics Andor gróf földmívelésügyi miniszter az 1896-iki állami költségvetési eloirányzatban az állami állatorvosi karnak hat szakerővel való szaporítását indokolván, a következő érdekes kijelentéseket teszi. Az új állásokat a szolgalat mindegyre fokozódó követelményeinek figyelembe vételével, különösen pedig a kötelező állami állatbiztosítás tervben levő megvalósításával és esetleg az egész állat-

egészségügyi szolgálat mihamarább elodázhattatlanul munkába veendő államosításának kérdéssel kapcsolatban jelzi szükségesnek. — (Sertésbehozatal engedélyezése.) A földművelésügyi miniszter arról értesítette a szerb főkonzult, hogy a szerbiai sertések behozatalát huszonhatodikától kezdődőleg engedélyezi.

— Külföldi hírek. (A beteg Taaffe.)

Taaffe gróf állapotában a lehető legkedvezőtlenebb fordulat állott be. Bécsi tudósítónk jelentése szerint, a gróf nagytoku szív- és gyomorbetegségben szenved és már annyira elgyöngült, hogy órákon át önudatlanul, vaóságos letargiában van. — (Török reformok.) A Benter-ügynökségnek azt jelentik Konstantinápolyból, hogy ott közzétettek egy iradéttal mely a porta és az angol, orosz és francia nagykövetelek közt megállapított reformtervezetet jóváhagyta.

Irodalom — Művészet.

Lajos verse Blahánéhoz. Anyi bizonyos, hogy a nép-zhinnáz igazgatójának ezáltal ezt tette volna föl, hogy még verseket is írt. Pedig hát írt, még pedig különös módon érdemes volna foglalkozni, mert hát se nem jó, se nem rossz. Mindjárt megátszik rajta, hogy Evva írhatta. — De az aktualitásnál fogva itt közöljük a verset, amit az *Otthon* című havi folyóiratból vettünk át, amely mostantól kezdve *Székely Béla* társzerkesztésében, bővített alkalommal jelenik meg s amelynek *Hevesi József* tovább is szerkesztője marad. A vers így hangzik:

Ha majd husz — harmincz év után
Csendes, nyugodt családi körben,
Térdeimen sok unokám
Táncoltatom derült örömben,
Kutatva emlékeimet,
— Képzeld! Én hófehér szakállal
Elmondom életememet
Megreszkető ősz szempillákkal,
Büszkén ezzel végzem a sort:
Tudjátok meg, hogy hajdanába
Apátok kertjében dalolt
A nemzet legszebb csalogánya.

* **Vértessy Gyula** új könyve. *Vértessy Gyula*nak a jónévű fiatal nőnek, kit Debreczenben mindenki ismer, ismét egy kötet

elbeszélése került a könyvpiacra. A kötet *Elbeszélések* címet viseli és az Athenaeum Olvasótárában jelent meg. A budapesti lapok az elismerés hangján emlékeznek meg a kapós könyvről.

Színház.

Ármány és szerelem.

— Dráma öt felvonásban, írta: *Schiller*. Fordította *Szenvey*. (Rendező *Hevessi Gábor*) —

Debreczen, október 19.

(R.) A legtehetségesebb klasszikus német drámaíró szellemi remekében gyönyörködöttünk tegnap este a színházban. Makráns, kifejező ó-germán szellem sugárzik e dráma minden gondolatából, bárdolatlanság, nyakas germán akarat, az északi népek ama méla naivságával, ami oly jellemző az északi népek lelkületében. Valóság gyöngyszem a dráma minden sora, gondolatai egy nagy szellemnek frappánsul kifejező vessorokban.

A nagy Schiller korában még másként gondolkodtak az emberek, és ismeretlenek voltak a Sudermann-féle problémák, melyek jelenleg képviselik a nagy német nemzetet a drámaírodalom terén. Akkor erő volt a sorokban, gondolatbőség és rövideggyel döntötték el a legnagyobb drámai összeütközések sorsát. A *Szenvey* fordítás igyekszik visszaadni a költő minden gondolatát. Szinte beledobban a szív, amint *Walter Ferdinand* erővel deklamálja a színpadon:

Nézd, a fájdalom fattyuját,
A teremtés hatodik napjának szegényét.

Vagy mily megrázó a fájdalom kitörése, ezekben:

Elmultak az idők:
Mídon utánam sóvár óhaj csüggött,
A késlelkedő falóra mutatóján...

Erős kifejezések, jellegzetes ó-germán mondatok ezek mind. Apánk épen oly gyönyörűséggel hallgatták a *Haramiák* Moor Károlyt, vagy *Walter Ferdinandot* az *Ármány és szerelem*-ben, mint fogják ezt tenni utánunk. Éni fog örökké a legnagyobb

német drámaíró szelleme, nemcsak az iskolák padjai között, hanem a színpadon is. De hogy ódi lettél öreg Schiller, azt nem tagadjuk mi sem. Meglehet épen nézni a drámát, egyszer egy évben, de megvénült ez már szörnyen. Ránczok támadtak az arcon, mely a a negyvenes években lázba hozta a jó magyar közönséget; meg ismeretlenek, szokatlanok lettek a hirdetett eszmék a publikum, mint tette azt tegnap a *karzat közönség műveltebb* része: könnyelműen vihog annak az óriási szerelemnek láttára, mely képes a halálba vinni. Schiller idejében még megtudtak halni az emberek szerelmükért: hogy most nem tudnak arról nem tehet az *Ármány és szerelem* korzakot alkotó szerzője.

Pedig a tegnap esti előadás siker tekintetében páratlan volt még ez idei szezonban. Háromszor még nem hívtak szereplő a lámpák elé, s hogy az álóhelyek ifjúságot tette ezt leginkább, az csak arra mutatott, hogy Schilleren egyedül csak nekik szabad lelkesülni még.

Klenovics elragadó alakítást nyújtott az este. Meglátszott rajta gondos tanulmány, szerepét: ambícióval, művészi vevvel játszotta meg: az atyja által szerelmében akadályozott *Walter Ferdinandot*. A szezonban még nem is láttunk tőle ily feltétlenül művészi alakítást. A legnagyobb elismerés hangján szólhatunk csak róla, s őszintén szeretnénk ha úgy lehetne az minden szerepléskor. Gyönyörűséget okoz nekünk imponáló megjelenésével, drámai kitörésére inspirált játékaival mindig, de mi csak úgy szeretnénk látni, mint tegnap, midőn lázba hozta az egész közönséget játékaival, mint teszi azt más alkalmakkor hitvestársa *Szerémi Gizella*.

Jó és szépet írhatunk *Bogyó Ilonkáról*. A *Fauszt* Margitja jutott eszünkbe, mikor láttuk őt mint a szenvedő, ártatlanul meghaló *Lujzát*. Nem is mertük feltételezni mennyi drámai erő van *Bogyó Ilonkában*, midőn a harmadik felvonás második nagy jelenésében meggyőződöttünk róla. Banne volt játékaiban a szenvedés költészetének minden virága, a fájdalom rózsái. Mai alakítását joggal számthatja ama estéi közzé, midőn igazi sikereket aratott a színpadon.

Frappáns játékot produkált *Sándor Emil*, s feltétlenül kitűnő alakítást nyuj-

TÁRCZA.

Színházi dolgok.

— A *Debreczeni Ellenőr* eredeti tárczája. —

Debreczen, október 19.

(R.) A *Kossuth Lajos* utcán vége végig szokatlan eleveenség támad mostanában a leszálló esttel, s az éjszaka első óráiban, úgy tíz óra felé. Színházi publikum tartja haza vonulását, mo olygó szép asszonyok, leányok csacsogva térnek meg Thália templomából békés otthonaikba. Operette hangulatban alusznak el, operette-hangulattal ébrednek reggel, mikor a *Debreczeni Reggeli Ujság* hirdeti országnak világnak, hogy: a tegnapi pompás ensemble-t előmozdították még: az egész személyzet.

Igen az ensemble emberemlékezett óta pompás volt, de hát ha már minden rossz abban a színházban, mindenki gyenge abban a „Kutya Bagosra való szintársulatban, ha még az ensemble sem volna jó: mi volna akkor jó, mi elégitené ki a közönség állandóan fokozódó igényeit? . . .

A közönség igényei naponként fokozódnak, hogy mily mértékben, arról csak annak

lehet fogalma aki beletartozik ebbe a végtelen tág kört feltételező fogalomba. A közönség igényei legutóbb például annyira fokozódtak, hogy okvetlenül ragaszkodnak ahhoz, hogy a direktor, — mily vakmerőség! gondoskodjon énekesnőről, aki tud énekelni; akinek van hangja. Hisz ez nevetséges! — *Micsoda* fényűzés akarna ez lenni a publikum részéről. Minek nekünk énekesnő, mikor van *Margó Zelmánk* aki úgy énekel, mint a légben a pacsirta, s *Küry Klára* valószínűleg elsápadna az irigységtől, ha játszani látná őt.

Legyen minden este énekes bohózat: *Kis hörcsög*, *Mintaférj* és stb., mely stb.-be bele vannak értve mindazok az ostobaságok, melyek nem tetszettek senkinek. Ismerjük csak hírből *Victorien Sardou-t*, sőt *Dumas* legyen előttünk a legismeretlenebb barátságos idegen. . .

Eh, beszéljünk komolyan. Akarjuk tudni mi lesz már *Tiszai igazgató tegnapelőtt Budapestre utazott*. Látja, hogy tarthatlan a helyzet. *Hegyi Aranka*nak felmondtak a *N színházban*, *Hegyi Aranka* megteszi a debreczeni közönségnek azt a szíveséget,

hogy hetenkint egyszer lezónázik hozzánk, hogy az ő briliáns művészetével élvezetessé tegye hetenkint egy operette-esténket. — Megelégszünk ennyivel, többet nem kívánunk, s ha így lesz, a legnagyobb elismerés hangján emlékezhetünk csak meg az áldozatkész igazgatóról. *Drámai* személyzete a jelen viszonyok között elsőrangú a vidéken. *Klenovicsné Szerémi Gizella* egy oly gyógyító talentum, a kinek alakítása még a legfokozottabb igényeket is kielégíti. Boldogok vagyunk, ha sok rosszul sikerült, zézéltév-stett esték után gyönyörködhetünk az ő művészi alakításában. Van kiváló erőnk *Tapolczai Dezsőben*, erős tehetség *Sándor Emil*, *Klenovics György* kezében szép alakításban láthatjuk a legkiválóbb történelmi drámákat. Hatalmas drámai tehetség *Cserni Berta*, kinek játékát most legőszintébb sajnálatunkra betegsége miatt nélkülöznünk kell. Talentumos drámai anya *Lubrinicz Julia*. Sok szép, élvezetes drámai előadást láttunk már tőle.

Az operette előadásoknál kedves temperamentumával tiszta csengéű, szépen iskolázott hangjával megnyerő jelenség a kis *Galyassi Paula*. Szeretettreméltó éneke lebi-

tott Hevessi Gábor. Azt a babért mit annyiszor megtagadtuk tőle, ma örömmel nyújtjuk felé. Remekül játszott Páspóki s a szezon legsikerültebb ensemble-ját az egész személyzet kiegészítette, kitűnő volt a rendezés; gyors, eleven, valóban drámai elevenségű az egész előadás.

* **Gyermekrablónő.** Ma este egy öt felvonásos énekes színmű: a *Gyermek rablónő* kerül színre. A londoni rémregények alakjai, a külvárosok, s kanálisok hátborzongató történetei jönnek bene elő. A színműben fellép a társulat egész drámai személyzete.

TÜKÖRDARABOK.

A mi OTTHON-unk.

Debreczen, október 18.

A debreczeni zsrnalisztáknak a közel jövőben olyan *Otthon*-uk lesz, mint van budapesti, avagy aradi kollegáiknak. Debreczenben nélkülözhetlenné vált az *Otthon* létjogosultsága be van bizonyítva: *Otthon*, kell Debreczenben, *Otthon*-ért esd keblünk, *Otthon*-ért dobog szívünk, *Otthon*-ért csörgedez vérünknek minden cseppje!

Egy hűvös őszi estén, mikor a gázlámpák szomorúan pislogtak a Széchényi-utcában, három fiatal ember haladt az aszfalton.

Három fiatal ember, akik fáztak és nem volt felöltőjük, három fiatal ember, kik tollukkal, szellemük verejtékével keresték mindennapi kenyerüket: és nevetséges, nem volt egy übercziherjük. Fáztak, fogaik vaczogtak, sőt hogy teljes legyen a helyzet a kétségbejítő volta éhesek is voltak és a fiatal emberek kilencz krajczár felett rendelkeztek mindössze.

A fiatal emberek zsrnaliszták voltak. Szomorúan vonultak tova, míg eltűntek az éjszakában, mert a fiatal embereknek lakásuk sem volt.

lincselni a közönséget, feledtetni hangja kis terjedelmét, tisztán, üdén csattogja el mindig szívesen hallgatott éjekszámaikat, mint a liget fülemiléje.

Szeretjük őt látni, az ő tisztességes szerepkörében.

Az a kevés idealizmus, mely manapság körülveszi Thalia papnőit, ő benne csakugyan meg van. Nem hódításokra dolgozik a színpadon, hanem őszintén lelkesedik magáért a művészetért, melynek nimbuszáról esténként letépi a takaró fátyolt itt-ott.

Ha Tiszai igazgató beváltja a mi kívánalmainkat, úgy őszintén remélhetjük, hogy a czélt tévesztett szezon még sok gyönyörűséget fog okozni közönségünknek, Tiszai igazgatónak pedig megszerzi az elismerést és a színházat a következő szezonra.

Ha valóban bekövetkeznek azok a változások, mű-orban, személyzetben s ott mindenütt, hol mi már annak szükségét felfedeztük, az igazgató számíthat a sajtó mindig objektív támogatására, amelyben eddig — s ha nem következnenek be azok: a jövőben is, — épen nem volt része.

De ez régen volt! Évtizedek előtt.

Ma másképp van minden. Változtak a viszonyok. Ha akadnak hírlapírók, kiknek házuk, sőt földbirtokuk van, legtöbbször van korrektségek katátja, sőt ma oly keleti kényelemben dobozdnak a legvolontérbib riporterek is, hogy van tisztességes lakásuk, hol megvonulhatnak, s felesleges eltűnniök az éjszaka homályában. Pénzük? . . . Az ma sinca csak elseje körül, de hát, édes istenem a pénz oly felesleges szükséglet, amely nélkül el lehet élni tátran.

A keleti kényelem mely körülveszi a jelenlegi zsrnalisztikát oly igényeket szült oly követeléseket támasztott, melyek tizesztendő előtt mint ismeretlen fogalmak szerepeltek a helyi világtörténelem lapjain. A hírlapírók el vannak kaptva, igényeik támasztak. Nem hajlandók többé egy nyáriasan vékony übercziherben végigtelelni, nyáron félrevágják az örök cilindert s finom fumi szalmakalapban pompáznak, sőt akadnak köztük olyanok is, akik kezdik lenézni többi embertársaikat tartván magukat a sajtó: a hetedik nagy hatalom munkásainak: különb embereknek a legsikkesebb biztosítási hivatalnok és kereskedősegenél is. Természetesen az ilyesmi hasonlít ama megfordított közmondáshoz, hogy: az egerek nagyon mozognak, hegyek fognak születni, s már meg is született, szállóvá lön az ige: *Otthon*, *Otthon* kell a debreczeni zsrnalisztáknak, hogy legyen egy oly helyük, hol nem zavarja őket senki, az ő bohéme kedvteléseikben, hol egymás között ihatják meg csésze feketéjüköt, kisdéd (pikoló) kapuczerjeiket. . . Cseveghetnek, kaczerkódhatnak a vidámság géniuszával úgy, hogy felköltének más emberek megbotránkozását, ha e pénztelen fráterek is mozdulni merészelnék.

Igen, egyenesen ezért kell az *Otthon*!

A magyar vezérczikk írók egyik atyamestere a M. U. (K. I.)-je e helyen bizonyára egy pillantást vetve a fényes jövőbe, látná a *dicsfénykört*, mely az alakuló *Otthon*-t körülveszi. Mi szerények vagyunk ebben a tekintetben. A legragyogóbb dicsfénykört sem akarjuk még most abszolúte látni. — Mert végre is, minek nekünk abból a mindennapi obligát fénykörtből, mely előző még a legkisebb vidéki lapok keleti kérdést bolygató vezérczikkeiben is, ott van minden pohárköszöntőben, sőt mindenütt, ahol két ember együtt van, és az egyik mielőtt öt forintot kérne kölcsön társától, ott véli látni társának homoka körül bizalom regyogó fénykörtét . . .

Nekünk mindenek előtt az kellene, hogy a nagy közönség vesse le megdermesztő közönyösségét és ha már nem is tesznek egyebet legalább tudakozódjanak már a legfiatalabb tizenöt éves bakfisektől kezdve, feljebb hatvanig: azokról a *matinékről*, *hangversenyekről*, *felolvasó estélyekről*, melyekkel a debreczeni *Otthon* írók és hírlapírók köre meglepni igyekezik a világot a szezon folyamán. Legalább kérdezzék meg ama vérvöröse plakátoknak tartalmát, melyek az első hó lehulltával ellepik majd a hirdető oszlopokat melylyel egy időben aranysegélyű meghívók röpitik szét Debreczenbe és környékébe ama fontos hirt, hogy az *Otthon* első felolvasó estélyét ekkor- és ekkor fogja tartani . . .

De a közönség nem kérdez, nem akar róla tudni!! Fáj ez nekünk eléggé, fáj ez nekünk különösen azért mert szépen elröppen előttünk a szezon az ő rendes megszokott mulatságaival s az *Otthon* alakító bizottsága az alakításnál, a különböző alosztályozásoknál tart még mindig. Édes istenem! vannak alapszabályaink. Fogadjuk el azt minél hamarább, válasszunk elnököt, legfőbbképpen pedig vendéglöst a kiéttel és itallal ellátja majd a klubot, mondjuk ki, hogy megalakultunk, s mikor leestt ama obligát első hó kezdjük meg ama végnélküli murik sorozatát, tánczoljunk, felolvassunk, hangcsáljunk, zongorázzunk minden második héten s az *Otthon* virágzani fog, mint egy nyiló rózsza, mint egy oly egyesület, melynek tagására büszke lesz mindenki.

Rezeda.

Városi és megyei hírek.

* **A polgári fállatóság.** Ahogy a téli felöltőnek, fűtött kályhának ideje beköszöntött megindult kelendőége a polgári fadeputatumnak. Három nap óta tömegesen ostromolják házibirtokos polgáritársaink a domesztika kasszát, hogy kiváltsák a meleg árasztó ősi jussot. Halljuk, sokan csodálkoznak, hogy kilencz forintokat kel fizetniök egy öt polgári fáért, és nem 6 frt 32 krt. Nagy tévedésben leledzenek azok, akik azt hiszik, hogy a szeptemberi közgyűlés az idei fakompetenzia árát szállította lejjebb — Ez a határozat csak arra a fára vonatkozik, melyet a télen vágnak le és majd a jövő év őszén osztanak ki. — Még az is kérdés, hogy a belügyminiszter megerősíti-e azt a határozatot, melylyel a fakompetenzia árát lejjebb vitte a közgyűlés többsége.

* **A közbiztonsági felülvizsgálása.** Asbóth Emil műegyetemi tanár tegnapi este a városi tanács meghívása folytán ide érkezett s ma délelőtt Vécsey Imre tanácsnok, Stahl Géza helyettes főmérnök, Serényi Jenő mérnök a Röck István féle és az esslingeni gépgyár megbízottja jelenlétében megkezdte a közbiztonsági hűtőkészülék és jéggyár felülvizsgálását, melyet a tanács azért rendelt el, mert a vállalkozóktól egy évi jótállási idő elteltével szakértő vélemény meghallgatása után akarta végleg átvenni a gépeket. Ma próták voltak. Ma délután és holnap a szemlét folytatják.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztő-ég nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik példára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, é. u. 2—5 óráig tartanak. Az igitató, kiadó-hivatal s az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepeken d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepeken d. e. 11 órakor.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk Akadémia palojában.

Zeneestély a „Bika” kávéházban: hétfőn Magyar testvérek, szerdán Rácz Károly, az „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva an hétfőn, szerdán, sombatán d. u. 3—6 ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként d. e. 10-től 12-ig.

Famunkatartás. A közügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11-12 órákor.

Színház mindennap este 7 órákor.

— **Lapunknak a Debreczeni Ellenörnek** azon ünnepi számát, mely a Simonffy Imre kir. tanácsos és polgármester jubileuma alkalmából jelent meg és melyet közönségünk oly jóleső elismeréssel fogadott, a Csokonai nyomda és kiadó részvénytársaság megbízásából Böör Kálmán, a részvénytársaság könyvkötészetének munkavezetője nemes iváselei bekötötte. Az igazán szép munka a László Albert ur kereskedésének kirakatában látható néhány napig, mely után a fentnevezett részvénytársaság a megjubilált polgármester urnak fogja azt emlékként megküldeni. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a sokféle emléktárgy között, melylyel a jubiléus polgármester tisztelői meglepték, volt egy szép virágbokréta is, — a műkertészeti remek, melylyel Paczelt János helybeli kertész és virágkereskedő kedveskedett.

— **Iskolai ünnepség.** A róm. kath. felső leányiskola 1895. október hó 19-én este 6 órákor az elemi leányiskola emeleti termében **alkalmi ünnepséget** rendez, a következő műsorral.

1. **Üdvözlő ének**, írta: Starab Lenárt, éneklék az összes növendékek. 2. **Az olhamarkodott itélet.** (Vigjátók) Írta: De Gerardo Antonina. Személyek:

Márton Dezsőné Török Margit.
Gizella Goldstein Jolán.
Kata Fekete Erzsé.
Jozsef Turay Emma.
Náni szakácsné Hirsch Ilona.
Anna néni, az
intézet felügyelő-nője Hanke Emma.

3. **Üdvözlő beszéd** írta: Fábrián Juliska.
4. **Élőkép**, előadják: Nagy E., Farczinszky J., Wittchen J., Fehér O. 5. **Népdalok**, éneklék az összes növendékek. 6. **A mérgees leány.** (monolog), írta: Hangay Oktáv, előadja: Gutfreund Aranka. 7. **Jelen, múlt és jövő** (élőkép.) **Jelen:** Kaliczky E., Kasztovszky J., Fröhlich M. **Pálya M. Múlt:** Béres E., Rosenfeld J., Grün E. **Jövő:** Réty M. 8. **A czelli bucsu**, írta: Endrödy Sándor, szavalja Kelemen Mariska. 9. **Téli rége.** (élőkép.) **Tél:** Tarcsipszky Ilona **Nyár:** Nemet Margit. **Ősz:** Török Margit. 10. **Üdvözlő dal.**

A szép program összeállítása ügyekezésre vall, miért is nem kétekedünk, hogy városunk művelt közönsége megjelenésével emelni fogja az ünnepség erkölcsi értékét.

— **Templom javítások.** Tudomásra hozzuk ev. ref. egyházunk híveinek, hogy a nagy templom folyó október hó 21-én (hétfőn) hétköznapi istentiszteletekre is megnyitják is méltelen s hogy viszont a kistemplomban a most jelzett naptól (okt. 21. hétfő) kezdve a hétköznapi istentiszteletek további értesítésünkig szünetelni fognak az orgona javítása miatt. Debreczen, 1895. okt. 18. A debreczeni ev. ref. lelkipásztorok értekezlete.

— **Hány utca van Debreczenben kikövezve?** A városi mérnöki hivatal most állította össze egy statisztikát arról, hogy a városnak hány utcája van és milyen burkolattal ellátva. A jegyzékben következő adatok állnak: 7 utca teljes szélességében burkolattal fedelve, 5 utca közepén végig kockaburkolattal s két oldalt járdaszalag a házak mellett, 2 utca elején kocka burkolat, végén makadám, két oldalt járda, 3 utca elején kocka burkolat, azontul alaktalan terméskő, két oldalt járda, 5 utca közepén végig makadám ut, járdákkal, 17 utcán alaktalan terméskő, oldalt járdákkal. Tehát összesen ki van kövezve 39 utca, míg 76 utcában a por és sár felváltva szolgálnak pályaalapul ajárműveknek. No de talán azokra is nemsovára rákerül a sor.

— Dohánytermelés megállapítása.

A debreczeni kincstári dohánytermelők termésmennyiségének megállapítására a pénzügyőrség következő határidőket tűzte ki Csanády Ferencz, Csáky János, Ifj. Méné István és Lente István ebes-pusztai kincstári dohánytermelőknél folyó hó 21-ére, Kertész István és Sipos István elep-pusztai termelőknél 22-re, Csanády Ferencz és Buzás Elek szepespusztai dohánytermelőknél 22 dikére, Csáky János, özv. Geréby Fülöpné, Hidvéger Mihály, Kellner Károly, Kaz Dávid, Lengyel Imre, Mócz Endre, Molnár Albert és Varga János újföld-pusztai termelőknél 23, 24. és 25. ére, Gáll Józsefné, Kafka Teréz és Szövetes István ondód-pusztai termelőknél 26-ra Ehrenreich Jakab, Király Gyula és Király József és Rickl Géza hegyes-pusztai termelőknél 28. ára tűzte ki. Az érdekeltek figyelemzetnek, hogy az eljárásnál saját érdekükben személyesen jelenjenek meg.

— **A vidéki sajtó és a millenium.** A kiállítás bizottsága talán véletlenszerűen egészen megfeledezett a vidéki sajtó jogos igényeiről programjának összeállításakor. E bajon segitendő a Pécsi Napló emelt szót a vidéki hírlapok érdekében, mely felszólalásnak eredménye a következő levél, melyet Schmidt miniszteri tanácsos, kiállításigazgató a vidéki lapok szerkesztősegeihez intézett:

Tekintetes szerkesztőség!

Az ezredéves országos kiállítás sikerének előmozdítása körül a hazafias vidéki sajtó szíves és készséges közreműködésére is kiváló helyezvén, a mai nappal megindítjuk „Közleményeinknek“ a vidéki lapok számára kiadott első számát, melyet ezutal rendszeresen kívánunk folytatni.

Miután azonban a t. vidéki sajtó jogos és indokolt óhajait és kívánalmait szívesen vennők figyelembe más irányban is, van szerencsénk a t. szerkesztőseget tisztelettel megkeresni, legyen szíves nekünk legkésőbb e hó végéig becses javaslatait arra vonatkozólag megküldeni:

miként vélné a vidéki lapoknak a kiállítás sajtó iroda részéről való legmegfelelőbb kiszolgálását általában a vidéki sajtónak a kiállítás-al szemben támasztható igényeit legméltányosabban kielégíteni?

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1895. évi október hó.

Schmidt,

miniszteri tanácsos,

kiállításigazgató.

— **Melyk volt az első?** A napi események krónikásai lekiásmetetesen és nagy buzgalommal jegyezgetik az október 1-én kezdődő új korszak legelső házasság kötéseit. Egy fényes lakodalomról, melyet e héten ültek a szoboszlóiak Simon Gáspár odaváló orvos leánya esküvőjei, úgy emlékezünk meg, nem amely első volt Szoboszlón. E hírünkre vonatkozólag ottani levelezők azt írja, hogy a szoboszlói első polgári házasság dicősége **Marinka** Lajos és **Sóvágó** Eszter jegyes párt illeti, akik még október 9-án egybekeletek. Lakodalomuk ha nem volt is oly fényes, de mindenesetre emlékezésre méltó lesz Szoboszlón nagyon sokáig. Mindkét fél ev. ref. vallású volt s egyháziilag is megáldatták, magokat, **Zsigmond** Sándor lelkész intézvéen hozzájuk gyönyörű alkalmi beszédet.

— **Körvadászat.** A pallagi tapsi füleseket komoly veszedelem fenyegeti. A debreczeni vadásztársulat 10 tagja e hó 27-én körvadászatot rendez a Pallagon. — E örelátható, hogy ez alkalommal sok nyul véres testét ejtik zsákmányul Nimródaink.

— **A zágrábi és a debreczeni diákok.** A budapesti egyetem ifjuságának megnyitkozása után a debreczeni kollegium ifjusága is főlemeli szavát a zágrábi diákok ellen, akik meggyalázták nemzeti zászlónkat. Az akadémia hallgatósága mint értesülünk — e hó 21-én hétfő d. u. 6 órákor a kollegium II. számú termében gyűlést tart, hogy

tanácskozzék a horvát diákok államellenes tüntetése felett.

— **Istenitiszteletek.** Holnap, vasárnap a helybeli templomokban a következők a az alábbi sorrendben tartják meg a szokásos istentiszteleteket. A református templomban: a nagytemplomban **Dicsőfy** József, a kistemplomban **Némethy** Lajos, a kossuth utcai templomban **Kiss** Albert és az ispotaly templomban **K. Tóth** Kálmán. — A római katolikus templomban: Reggeli hétfő órákor **Molnár** Kálmán mond misét, kilencz órákor pedig **Dr. Wolafka** Nándor püspök, a ki egyutal a szentbeszédet is tartja a fél tizenkét órai misét **Pálffy** Béla tartja. — Délután a három órákor szokásos litániát **Molnár** Kálmán tartja, a keresztény tanítást **Kovács** Márk, míg a rózsafüzér társulat ajtatosságánál **Dr. Wolafka** Nándor püspök lesz jelen. — Az ágostai evangélikus templomban délelőtt tízórákor **Materny** Lajos lelkész tartja az egyházi beszédet.

— **Nem lesz szabad az ujonczokat venni.**

A hadügyminiszterium azon alkalommal, hogy az ujonczok kiképzésére vonatkozó utasítást adott ki rendeletben, hogy az ujonczokat kiképző altiszteknek és tiszteknek, semmi körülmények között tetteleg bantalmazni nem szabad. Mint a rendelet mondja, ha az ujoncznak nehéz a felfogása s a gyakorlatot rosszul csinálja, addig kell ezt neki mutatni és magyarázni, míg jól el nem sajátítja.

— **Köszönetnyilvánítás.** A boldogult felejtetetlen férjem temetésén megjelent városi hatóság, honvéd- és közöshadseregbeli tisztikar, az orvos és gyógyszerész egyesület, a magjelent testületek, tüdőoltó egyesület, az izr. szentegylet, a Zion egyesület, a katona zenekar, és a boldogult kártársai és jóbarátai ismerősei, és mindazok, kik megjelenésük által mély bánatomat pillanatnyira is enyhíteni szívesek voltak fogadják hálás köszönetemet. Özv. **Tihanyi** Sámuelné gyermekei és a többi rokonság nevében is.

— **Hymen.** **Dr. Lukahich** Béla tanár, pénzügyminiszteri fogalmazó és tartalékos hadnagy ma délután tartotta eljegyzését **Szabó** Kálmán birtokos és nagykereskedő bájos leányával **Irenkével**.

— **Mise magyar nyelven.** Varga Kázló h.-bőszörményi görög kath. esperes november 7-én a helybeli római katolikus templomban itt lakó hívei számára magyar nyelven szent misét tart, — ami éppen ennifogva bír különö-ebb érdekekkel.

— **Gyilkosság a szomszédban.** Mint nekünk **szabolcsmegyei** levelezők írja, a nagyállói járás **Hagyaj** községében szerdáról c-ötörtökre virradó éjszaka gyilkosság történt. **Heller** János községi kerület, ki egyszersmiad **Lichtmann** S ottani fikereskedőnek óriási terjedelmű faraktáira is felügyelt, meggyilkolták. — Egy félreeső kutban találták meg reggel a keüő holttestét, felete egy zsák aprófa volt. — A vizsgálat kiderített, hogy **Heller** kerület éjjele, — bizonyosan valami tolvaj, — meggyilkolta és a holttestet, úgy dobta a kutba. A vizsgálatot **Sipos** szolgabíró azonnal megindította.

— **A debreczeni jogászok** már tegnap délután összejöttek s megalakították a jogászbál bizottságát. Balesnök lett **Fráncz** Emil 3 é. joghallgató. Alelnökök lettek: **Hosszúfalussy** Lajos, **Mérey** Kálmán és **Rásó** István, titkár **Draveczky** Pál pénztárnok **Kiss** József, ellenőr **Jármay** János házhoz Varga Elemér, cigánybíró **Visky** Sándor, jegyzők: **Dalmay** Barna és **Laszkáry** Gyula.

— **Uj doktor.** **Dr. Sárly** Károly, Sárly Edének, a debreczeni és iparkamara egyik szakosztálya buzgó elnökének fia, a napokban tette le kitűnő sikerrel a budapesti tud. egyetemen a dok toratust. Örömmel üdvözöljük úgy a boldog szüőket, mint a jeles képzettségű új doktort.

— **Az önértetes takács.** Megyénknek S. községében évek óta felkeresi egy férfi, ki egyszerre jelenik meg a fecskékkel és azokkal is távozik el. Mesterségére nézve táncztanító. Igényei szerények és tudományának kiucstát szívesen adja cserébe tyukért, kalácsért, sőt még csekélyebb dolgokért is. A falusiak szeretik, sorosan adnak neki ebédet, vacsorát, mely természetben kiszolgáltatót cikkekért azután a fiataliságot hetenkint kétszer tánczolni tanítja. Ne csodálkozzék tehát senki, ha S. falu fiatalisága a tánczok különböző nemét kellemmel lelti és barátságos ismeretségben van a csárdással és damen-vallal egyiránt.

A napokban a fentemlített faluban polgári lakzár üttek, melyre hivatalos volt az egész értelmiség Fénypontja ez ünnepségnek a pap gazdasszonyának a megjelenése volt, ki illo gálában jelent meg, hogy nászasszonyi tisztének sikerrel megfelelhessen. A meghívott honoracziórok közt egy takácsmester is volt ki. Csakhamar megkezdődik a táncz s a párok vígan lejtének. Mi természetesebb, hogy takácsunk sem maradhatott veszteg és rövid tartó szemle után, egyet törülve fakó bajuszán, a nászasszony e lépett és felkérte őt egy tánczra. Amde S. faluban a kasztrend szer óriási mértékben lévéa kifejlődve, a nászasszony indignaczióval utasította vissza a a mi takácsunk bátor fellépését. A mi emberünk e blamázsra sötét lemondással ült vissza helyére. A nászasszonyt ekközben kihívták a konyhára, hogy érvényesítse gazdasszonyi tudományát a töltött káposzta és fahéjas riskása izének végleges megállapításánál, míg ez idő alatt a mestergerándás szállában megkezdődött a damen-vall. Az arrogans nászasszony is csakhamar benn temett, de bosszankodva tapasztalá, hogy minden valamire való férfi majd vígan, majd méltóságteljesen keringőzik csakis a visszautasított takácsú, melábuval arczán a fal melletti tulipános diványon.

És a mi büszke hölgyünk megbánta előbbi heveskedését, de meg tánczolni is vágyott és azért megigazítva piros rózsás főkötőjét, ellenállhatatlannak bitt mosolylyal kiment a takács elé, felkérve őt egy tourra...

Amde az önértetes csürlő-kezelő nem tudta elfelejteni a vett sértést, hanem a provokálás felállt és egy községi takács karakterisztikonját mélyen kifejező meghajlás után így szólt:

— Asszonyom! megszűnt a vonzalom, beállott a lehetetlenség...

És e lovagi nyilatkozat után többé ügyet se vetett a nászasszonyra.

— **Hymen.** Széll István, a debreczeni ev. ref. egyház közkezdveltségben álló orgonista kántorja, ma este tartja eljegyzési ünnepélyét Kiss Orbán Erzsébettel, néhai Walter Mihály szép és művelt özvegyével.

— **Bál! Bál!!!** A minap a debreczeni ujságok ritkított gamonddal jelentették, hogy az első bálbizottság megalakult. Valószínűleg igen sok Kálmán és Zoltán a tenyerébe hajtotta a hirre fejét és töprengve vette maga elé tárczájából a fehér zálogházi tikketeket, hol egy frakköltözet és 5-10 forint szerepel numerusokban. Majd melábusan veszik elő Trattner jövő esztendői kalendáriumát. Persze, persze! Az ideai farsang mindössze 52, mond ötvenkét napig fog tartani. Azoközben naponkint van egy-egy: — Bál. — Bál! — milyen édes gondolatok és emlékek elevenednek fel e szóra. Rózsaszínű képek a multból, mikor februárius elején odakünn süri apró pelyhekben hulott a hó, fenn pedig a kivilágított bálteremben polkázva simultak egymás mellé a párok.

— Kálmán szívén az Irén keble pihegett. Kálmán suttogta: Szeretlek angyalom! A Zene a melodikus Kis alamusziba kezdett Irén pedig suttogott valami igen szépet...

Aztán mikor a havas téhéber utcákon, ugy négy óra felé végig gördül az utolsó kocsi s az utolsó kocsi bál királynője egy osillogó, küssé az a mosságtól összehuzott kék szem és egy átizzadt, összefogdosott selyemruhaderek, akkor olatón a gyűrött

mellevértü rendezők titokzatosan vonulnak be egy perzsa-függönyös meleg kis szobában és a gőzölgő gók és konyak mellett beszélnek egymással boldogságról, barna vagy kék szép szemekről, mig... Nos, ennek örökké így kellene lenni! — Az előbb töprengő Kálmán vagy János fütörészve csapja fejébe czilinderét és mazurka lépésekben hagyja el a szobát...

Csak jönne már; Andor, ki máskülönbén a világ legblazirtabb emberének szeret lát-szani. Izgatottan dörzsölgei össze kezét és a kávéházi kerek asztalról így szól a pajtásaihoz:

— Te, fiuk nem volna talán ideje, az első bálbizottságról gondoskodni!

És Andor néhány nap mulva szevedélyesen és fontoskodva áll meg egy délutánon a kerek asztal mellett. Czilindere kissé félre van billentve és nyakkendője is félre csuszszant egy kissé, de azért arczá ragyog és lassan, meglepeté-ként huz elő zsebéből egy görbe vonásokkul teleirtott papirlisztát.

— Ime a bálbizottság! mormogja blazirtan, mig keble az örömtől és büszkeségtől hullámzik.

A fiuk izgatottan kapnak a papírosdarab után.

— Ah, oh! Nagyszerű. — Biztos siker... Remek... Mikor lesz az első bizottsági ülés?

Andor ur pedig csendesesen és nyomatékkal szól:

— Már meg volt!

A lelkesedés tetőpontra hág. Zúrzavaros kiáltások hangzanak, melyekből Andor ur ugyan megérti, hogy az első bizottsági ülés határozatait szeretnék tudni, de azért megkérdi:

— Ugyan micsoda gyermekeskedés ez?! Mit akartok voltaképen? — Nem sokat hártóztunk, csak épen a választásokat ejtetük meg. — Az elnök, mint minden esztendőben — mondja fáradtan, beteges melankóliával Andor, — én vagyok!

E naptól fogva aztán a piaczérektől és egyéb hordároktól Andor ur hivatása magaslátán joggal megköveteli, hogy őt a farsang utolsó napjáig nagyszágos elnök urnak szólítsák. Bizottsági ülést eleinte csak minden második héten tartanak, nehogy a tárgy kifogyjon, mikor azonban az aranyos szegéyü meghívók már postára lettek teva, akkor az ülések mind naposok lesznek és mikor egy tagyos deczembervégi reggelen Andor melábusan zárja íróasztala fiókjába a rendezőbizottsági elnöki jelvényét, dicsőségesen susogja a szoba hideg levegőjébe:

— Nos, ezen a farsangon már kitettem eléggé magamért!

— **A szegénységi bizonyítvány.** Az atyafi beczihelődik nagy nehezen az ajtón s megáll a kapitány előtt.

— Alásan kérem nagy sorom van.

— No mi baj fiam?

— Instálnék egy 5 krajczáros szegénységi bizonyítványt.

— Mit?

— Azt kérem aláson.

Sehogy sem tudták egymást megérteni, — az atyafi tehát egy kis hümmögés és fejkavará után szerencsésen kijutott az ajtón.

— Félóra mulva megint ott van.

— No, mi baj már megint?

— Hát instálom, voltam a főtársikba, ott megest ide küldtek, hogy itt adják azt a bizonyítványt.

— Hát aztán minek kellene az magának?

— Instálom — egy kis pénzt akarok rá fölvenni.

A kapitány agyában rémitő világosság támad.

— Hiszen való kell magának.

— Az, az, a süly egye meg, — az urak ugy hívják, de nekünk parasztoznak csak szegénységi bizonyítvány az!

A kapitány megmondja neki, — hol lehet azt kapni, — miközben elgondolkozik:

— Hm, hm, — igazán lehet.

— **Miért rosszak a szivarok?** A vidéki ujságok egyrésztében annak a megfajtését kapjuk, hogy miért rosszak a magy. kir. trafikszivarok. Hát bizony azért, mert az állam a milleniumi kiállításidején jó szivarokkal akar tüntetni, azt óhajtván hogy az ünnepségek ez idején mindenki jól érez és jól szelelő szivart kapjon; az általános vig-ságot és jó kedvet nem kívánja csökkenteni rossz szivarok által, aminek okából az állam-kincstár arra utasította a dohánygyárakat hogy a már készen levő szivarokat nagy figyelemmel vizsgáltsa át. Azokat, amelyek szelelnek és szárazok, egytől egyig tegyék félre, sőt még szárítsák is. Azokat azonban, amelyek nem égnek, vagy amelyek az oldalukon gyuladnak ki, boczássák áruba, mert nem az a czél, hogy a do-báuzó emberiség most kapjon jó szivart, hanem az, hogy a kiállítás tartama alatt legyen jól ellátva a szivarozók nagy tömege. Akkor igen sok külföldi is vetődik majd ide s így illő, hogy azok ne csak a várossal, ne csak a kiállítással, de a szivarokkal is meg legyenek elégedve, hogy azoknak a széles világba hordják el hírét. A vidéki ujságok mindezek s más ilyen dolgok elmondása után egyhangulag konstata-lják, hogy ezért rosszak a szivarok s hogy ezért kell mostanában és a kiállítás megnyitásáig beteggé tenni a tüdőket. Hogy mi igaz a hibából és mi nem, a t nem tudjuk s egyáltalában nem is kíváncsiskodunk, de azt mindjárt kijelenthetjük, hogy a különös hírek egy igen nagy hibája van, a mi teljesen fölöslegessé teszi a különleges megfajtsát. A dolog ugyanis úgy áll, hogy egyáltalában niucsennek rossz szivarjaink, még pedig azért, mert nemcsak jó, de kitűnő szivarjaink vannak. Ilyen körülmények között azután különös az, komikus az, ha annak akarjuk a megfajtsát adni, hogy miért rosszak a szivarjaink.

x **Hogy Ungváry László czeplédi gyű-mőcsfaiskolája manapság már milyen érdeklődés, illetve kíváncsiság tárgya:** igazolja azon körülmény, hogy nap-nap után nem csak magánosak, de testületek is igen nagy számban keresik fel a nagyszabású telepet. Többek közt a napokban a „Kecskeméti-vidéki Gazdasági Egyesület“ egy tekintéyes küldöttsége Horváth Döme nyugalmazott curiai tanácselnök vezetése mellett, nemkülönbén a budapesti „felsőbb szülő és to-gazdasági tszfolyam“ szépszámu hallgatói keresték fel Angyal és Györi tanárok vezetése mellett. Mondani sem kell, hogy a telepen levő nemes és vadocz csemeték milliói, a pedans rend, a különösen a csó anyagok nagytömege annyira megnyerte tetszésüket, miszerént önként megígérték hogy a telepet ezentul nemcsak gyakran felkeresik, hanem legnagyobb erkölcsi támogatásban is fogják részesíteni. Tényleg a kecskemétiék nagy megrendeléseket tettek.

x **Hogy Deutsch Ede Hatvan utcazi varrógép, tükör és kép raktára mily érdeklődés tárgya,** igazolja azon körülmény, hogy nap-nap után nemcsak családok, de iparok is igen nagy számban keresik fel s nagy megrendelést tesznek, de különösen a varró-gépek kiállítás, jó minősége s mindamellet o'csó-ága nyeri meg mindenkiné tetszését.

x **Touristák és távlovaglóknak.** Hozzánk érkezett teljesen hiteles tudósítások szerint a Kwizda-féle köszvény-fluid legjelentéke nyebb touristák és lovaglók által farsangó utak megtétele után jelentékeny sikerrel alkalmaztatik. A Kwizda-féle köszvény fluidnak — mint éppen értesítenek bennünket, — azon tulajdonsága van, hogy az emberi test izmait ellenálló-képesekké és kitartókká teszi, ugy, hogy a legnagyobb fáradtságot könnyen teledteti. Másrészt pedig ezen szer alkatrészei által a kimerült izom-részeket teljesen helyreállítja és minden fáradtságot és tulerőtétéstől eredő fájdalmat megszüntet. Gyaloglók és lovasokra nézve ezen szer-kombarektól jött irás bizonyára nagy értéket bir.

Törvényszéki csarnok.

* A László-malom bűnpereben mi kezdtek meg rendkívüli érdeklődés mellett a bürogyi tárgyalást Nagyváradon. A termet nagy közönség foglalta el. A bíróság elnöke: Milye Gyula, Bírák: Nagy József, Fassie Pál, közvédő: Simonffy Béla debreczeni alügyész. Vádlottak: Koda Samu, Feldheim Izráel és Edelman Márk. Tanuként idézvék a László-malom részvénytársaságot a könyvek megfémisítése által több százezer forinttal megkárosították. Szabó József, a László-malom részvénytársaság elnöke elmondja, hogy a hamisítást a vezérigazgató és főkönyvvezető öy ügyesen leplezték, a mérlegket úgy állították egybe hogy az igazgatóság Szilágyi öngyilkosságáig nem bírt a dolgra rájönni. Konda főkönyvvezető tagadja, hogy a részvénytársaságot a hamis könyvvezetés nyomán 262,000 frttal megkárosította. Azt állítja, hogy az ő könyveiben minden el van könyvelve, azonban számlákkal, nyugtákkal, neu bírja bizonyítani. Utánra III-ad rendű vádlottát Edelmán Márkot vették elő. Ez az ut teljesen ártatlannak vallotta magát. A bűnös üzelmekről mit sem akar tudni. A tárgyalás valószínűleg szombatig tart, az ítélet akkorra várható.

Közgazdaság.

* Az osztálysorsjáték húzása. A tegnapi sorsolásnál dönt el a 60,000 koronás nyeremény, 60,000 koronát nyert a 80.510 sz. sorsjegy. 15000 koronát nyert a 2.231 sz. sorsjegy.

4000 koronát nyertek: 41.230, 52.476 és 58.670 35.785 számok.

2000 koronát nyert: 88. 87.179 és 89.419.

1000 koronát nyertek: 17.336, 44.060, 47.210 56.219. 400 koronát nyertek: 3666 6912 8512 16981 21043 31706 47639 51360 64207 66117 73748 76326 461 94647 ; 23440, 26639 és 91005 számok.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet szünet. Páratlan bérlet szünet.

Ma szombaton 1895. október hó 19 én

Itt először.

Gyermekrabló nő.

Színmű 5 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonal” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: Eötvös K. Lajos

Főmunkatárs: Koncz Ákos.

Szőlő telepnek

kiválólag alkalmas

50 hold pihent föld egy tagban a várostól 30 percz távolságra utmentén — eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Meghívó.

A debreczeni kölcsönös segély ö egyesület mint szövetség
1895. évi október hó 20-án délelőtt 10 órakor

a városháza nagy tanácstermében
rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az egyleti tagok ezennel meghivatnak.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYA:

Az alapszabályok 36. §-ának — a segélyességi tartalék, továbbá a nyugdíj és segélyalap alakítása érdekében, — módosítása.

Kivonat az alapszabályok 28. §. A közgyűlésen az egyesület minden tagja, minden tételt után egy szavazással bír, de 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat; szavazat érvényességéhez a betéti-könyvecske felmutatása szükséges.

Minden egyesületi tag csak egy megbírást vállalhat magára, mely megbírást a közgyűlés előtt az elnöknek tartozik írásban átadni. — A megbírázás csak 10 szavazatra jogosít.

Kelt Debreczenben, az 1895. évi szeptember hó 18-án tartott igazgatósági ülésből.

Simonffy Imre

kir. tanácsos, egyleti elnök.

Vadon Sándor

jogtanácsos egyleti jegyző

Idei termésű STOCKERAUI és SZEPESSÉGI
FŐZELÉKEK,

UJ GÖRÖZI MARONI,

Mindenféle FRISS DÉLI GYÜMÖLCS,
MARINIROZOTT HALAK, SKÓT és HOLLANDI HERING,
SARDINIÁK OLAJBAN,

kitünő KÁRPÁTI ŐSZI TURÓ,
többféle CSEMEGESAJT és különféle CSEMEGE
árak megérkeztek s jutányos árban kaphatók

CSANAK JÓZSEF

fűszerkereskedésében.

KLYTHIA A bőr
ápolására.

Az arcszín finomítására és szépítésére. ZSIRPOR

tegelegánsabb toilleto-, bálí és salonpor, fehér, rózsaszín vagy sárga

Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. kir. tanárának Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

1 doboz ára 1 frt. 20 kr.

Szétküldés utánvétel

lel vagy az összeg

előleges beküldése

ellen.

Taussig Gotlieb,

udvari toilette szappanok es illatszerek gyors.

Főraktár: WIEN, I. Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben BAUM MIKSÁNÁL és a legtöbb illatszert és gyógyfűszert üzletekben és gyógyszertárakban.

Dr. Engel Ignác

ORVOS
szülész-sebész tudor
és nőgyógyász
Biharvármegye tb. főorvosa
lakik Miklós u. 1909 sz. saját házában.
Rendel d. e 8-10. d. u. 2-4 ig

UJDONSÁGOK

az őszi és téli idényre
Divatos női ruhaszövetekben,
Színes selymekben.

Legujabb
díszekben,
Mosó velezekben,
Téli nagykendőkben,
nagy választékban érkeztek
raktárra.

Szabó Lajos fiai

Debreczen Rózsater.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáz.

Cs. k. szabad.
gyár. Alapított
1832
Bécsben

A ki lábellenjét
fekete színűvé, fé-
nyessé és tartóssá
akarja tenni, az
vegye csak a
Fernolendt fénymáz.
Mindenütt kapható!

A sok értéktelen utánzat kikerülése végett
kérem névaláírásomra vigyázni

St. Fernolendt.

Stern József és Testvére

NAGYKERESKEDŐK és GYÁROSOK
DEBRECZEN.
PIACZ 1584. A „BIKA” SZÁLLODA MELLETT.

KEFE-ÁRUK

háztartási, gazdálkodási és
ipari célokra.
Ecsetek, meszelők,
SEPRŐK,
ruha-, haj-, fog és körömkefék,
fésűk szappanok,
illatszerek, valamint min-
den e szakmához tartozó
bel- és külföldi
toilett cikkek dus raktára.
NORINBERGI ÁRUK
teljes választéka.

ajánlják a n. é. közhíosságuk
dusan felszerelt detail osztályukat
(Kiosin ybeni eladás)
eredeti gyári árakban

Női, férfi és gyermek
szövött, kötött harisnyák
KEZTYŰK
berlini kendők és alsó ruházatok.
NŐI és FÉRFI
FÉHÉRNEMŰEK,
szabókelekek és divatcikkek,
mint:
NYAKKENDŐK,
ESERNYŐK,
czérnák, pamutok, himzett szél
csipkék, szalagok és díszek stb.

Gyengélkedőknek és betegeknek.

Maláta kivonatu

egészségi sör.
Ereml felkértem Uraságodat,
nekem postafordultával abból a
kitűző maláta kivonatu egészségi
sörből még vagy 6 üveggel kül-
deni, a melyből már oly számtal-
anszor küldött nekem tavaly
Saarbrückenbe. Kérem azt most
az alanti címre küldeni.

Loebell,
kir. kerül. építész felügyelő
Hofgeismar.

Maláta-mell bonbon.

Csodálatos gyorsan szabadított
meg az Ön maláta mell bonbonja
makacs köhögésemről!

v. Zedlitz Neukirch
Waldenburg.

Maláta egészségi chocolate.

Az Ön maláta chocolateja a
legjobb a mit eddig ismerlek; meg-
érdemi teljes elismerésemet. Ezen
kellemes italt idült gyomorbeteg-
ségnél, illetve emésztési gyengesé-
gnél, vérszegénységénél, sápkóránál
és általános gyengeségénél mindig a
legjobb eredménnyel alkalmaztam.

Dr. Nicolai
gyak. orvos Triebeiben.

Összpontosult maláta kivonat.

Az Ön szép maláta-kivonatának
mellőzésénél nem vagyok megelé-
gedve marással; va ósággal csu-
dákat mivel és minden embernek
a legmelegebben ajánlhatom. Küld-
jön nekem ismét egy pár üveggel.

Herczeg Helena, Berlin.

Hoff János

cs. és kir. udv. szállító, szász, görög és románia kir. udv. szállító.

Bécs, I. Graben, Bräunerstrasse 8.

KAPHATÓ: Csanak József, Rickl József Zelmós és Varga Lajos ur k
üzleteiben.

Prospectus ingyen és bérmentve.

KWIZDÁ-FÉLÉ
Köszvény-folyadék.

Évek óta kipróbált, fűzőkeményítő, pió báji szer köszvény, csúsz és idegbeszél ellen. Egész palackjával 1 frt. 00. és 60. palackjával 90 krajczár.

Fő letét:
Kapható minden gyógyszerüzletben, Tessedék a vevő részre figyelemmel a vevői határozottan kifejezve!

KWIZDÁ-FÉLÉ
Köszvény-folyadék.

RONCEGNO

leg erősebb természetes arzenikus és vastartalmu ásványviz

a legelső orvosi tekintélyek által ajánlva és használandó orvosi utasítás szerint:

Anémia, halványulás, bőr-, ideg- és női bajoknál, mocsárláz stb.

Az ivó kúra egész éven át használtatik. Raktárak minden ásványvizkereskedésben és gyógyszerüzletben.

Régi jó
Admonti
a benedekrendiek az Admonti apátságából,

hirneves
liqueurök
szerves-gyógyszerárúkból St. eieimark.

Fűszer liqueur üvegje frt 1.25; dupla-kömény üvegje frt 1.25; Kalamus üvegje frt 1.25; Citrom üvegje frt 1.25; Vanillia üvegje frt 1.25; finom kávé-liqueur üvegje frt 1.50; Valódián kapható csak: Wien, I. Stefansplatz 8; alte k. k. Feldapotheke, uymint az admonti szerves-gyógyszerárúban. Legkevesebb 3 üveg rendelés bérmentve küldetik.

Uzibarackfa - csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: 103 legkiválóbb fajban mintegy 80 000 drb. Csemeték árai: az 1-2 éves gazdag gyökerű, életre csomók darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig.

	100 drb.	40 krosz csemete	1 vagy 100 fajban	38 frt.	
Nagybani	240	"	1 " 100	"	36 " 100-an-
	500	"	1 " 100	"	34 " "
árak.	1000	"	1 " 100	"	32 " ként.
	5000	"	1 " 100	"	30 " "

Igen nagy készlet van a következő fajokból: (melyekben a kitünőbbnél kitünőbb korai amerikai fajok nagyrészt bent foglalhatnák) Amsden, Beatrix Egresi-féle duránci, Grosse Mignone hative, Grosse Mignonne tardive, Gyümölcskertek kínálnója, Heneyvell, Korai Sándor, I. Lipót, Lord Palmerston. (gyenlő a Saint Joséval), Matelka díjazottja, Mezőkemáromi duránci, Olga kínálnó, Precoce de Canada, River's korai, Rothe may de Brig, Szép örnő, Szögi duráncija, Valparaiso, Venus emlője, Vezlerle-féle korai duránci, Waterloo, Wilder, Württemberg király stb. stb.

Tessék árjegyzéket kérni!

n a p e r n y ő é s e s e r n y ő k b e n .

Heiman és Halmágyi

női és gyermekfelöltő áruháza

DEBRECZEN, Főtér, a főpostával szemben.

Az 1895/6. őszi és téli idényekre megérkeztek a **legújabb** kabátok, gallérok, rádköpenyek, városi és utazóbundák, peluche felöltők és kabátok. **Gyermek és leány costume, köpeny és kabátkák.**

ujdonságok SZÖRME árukban, felöltők, cüpek, sapkák, karmantyuk és garnitúrák.

Ujjonnan berendezett áruházunk megtekintésére úgy a t. vevőinket, mint a n. é. hölgyközönséget tisztelettel meghívjuk.

Toilettek és minden a Confectió szakba vágó cikkek saját műtermünkben a legutolsó divat szerint pontosan s jutányosan eszközöltetnek.

g y e r m e k r u h á e s k á k b a n .

G y e r m e k r u h á z

M O D E S T O U T F I T